

Nr 151.

Av herr **Westlund**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag, åsyftande rätt för enskild person att för husbehov tillgodogöra sig vatten å annans mark m. m.

En olägenhet, som ofta förefinnes, synnerligast på landsbygden, består däruti, att personer, vilka på sina fastigheter äga källor eller brunnar, neka sina grannar och närboende att därifrån hämta eller leda vatten till sina gårdars och fastigheters behov eller också härför betinga sig en ersättning, vilken icke står i något rimligt förhållande till den skada och det intrång, som därigenom förorsakas.

Vid nyare laga skiften och hemmansklyvningar ha sådana rättigheter, som här avses, ibland tillgodosetts för flera eller alla delägarna på ett bättre sätt än förut, men vid dessa förbehåll har man ofta förbisett den del av rättigheten, vilken avsett ett tidsenligt tillgodogörande av vattnet från dessa för gemensamt behov avsatta brunnar eller källor medelst anbringande av ledning.

Vid äldre skiftesförrättningar har man sällan gjort några undantag i berörda hänseende, utom det, att trakter finnas i vårt land, synnerligast i Norrland, där laga skifte ännu ej ägt rum.

I detta sammanhang torde även få erinras att fall förekomma, då genom brukningsdelarnas klyvning och därav följande utflyttning det blivit synnerligen lägligt att få husbehovsvatten från ställen, som vid föregående jorddelningar ej kunnat förutses — ja, till och med från platser, vilka ligga utom skifteslagets område.

Det framträder därför ett starkt behov av sådana lagbestämmelser, att möjlighet kunde beredas medlemmar inom ett samhälle eller vid enskild gård att för husbehov, utan allt för kostsam procedur och mot skäligen ersättning, få tillgodogöra sig å annans mark befintligt vatten och

att därifrån få leda vatten medelst i jorden nedlagda rörledningar, där sådant prövas kunna ske utan förfång för ägaren av marken.

På grund av vad sålunda anförts, får jag hemställa,

att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t måtte låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana lagbestämmelser, att rättighet må medgivas enskilda personer att för husbehov få tillgodogöra sig vatten å annans mark samt över annans mark draga rörledningar även när marken äges av annan än ägaren till vattnet.

Stockholm den 23 januari 1913.

Is. Ol. Westlund.

Nr 152.

Av herr **Säfstrand**, om anslag till inköp av ett inom Eslöv beläget område samt detsammias avskiljande såsom nationalpark.

På olika platser inom vårt land har, sedan lagarne om skydd för naturminnesmärken och om nationalparker trädde i kraft, områden av särskilt framstående naturhistorisk eller eljest naturvetenskaplig betydelse avskilts för att enligt ovannämnda lagar skyddas för åverkan. Huvudsakligast torde detta dock ha ägt rum i norra och mellersta Sverige, under det att den sydligare delen av landet ännu är ganska vanlottad